

শিকন ঘাটি পূৰণৰ বাবে শিক্ষকলৈ পৰামৰ্শমূলক নিৰ্দেশনাবলী

নিম্নলিখিত নিৰ্দেশনাসমূহ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকনৰ স্তৰ, তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনৰ ভিত্তিত গ্ৰহণ/অভিযোজন কৰিব-
 ✓ শিকন ঘাটি সমীক্ষাৰ আধাৰত নিৰূপিত হোৱা ঘাটসমূহৰ লগতে শিক্ষকে বিদ্যালয় অনুসাৰে শ্ৰেণী অনুযায়ী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আন বিষয়ক ঘাটসমূহ নিৰ্ণয় কৰিব ল'ব। এই ক্ষেত্ৰত সহকৰ্মী বিষয় শিক্ষকৰ লগত আলোচনা কৰি শিকন ঘাটি পূৰণৰ বাবে যথাযথ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰি ল'ব পাৰে।
 ✓ পাঠ্যক্রমৰ নিৰ্ধাৰিত শিকন লক্ষ্য আৰু বিগত শৈক্ষিক বৰ্ষৰ শিকন ঘাটি পূৰণৰ বাবে শিক্ষকে সংহত বা সমন্বিত শিক্ষণ কৌশল অবলম্বন কৰিব পাৰে। উদাহৰণস্বৰূপে বিগত আৰু চলিত শৈক্ষিক বৰ্ষৰ শিকন ফলাফলৰ সাদৃশ্য থকা দুটা পাঠ লগলগাই পাঠদান কৰিব পাৰে।
 ✓ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকন ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিশেষকৈ বিজ্ঞান বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰত কৰা ক্ৰিয়াকলাপসমূহৰ বেলিকা তেওঁলোকৰ চৌপাশৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত জড়িত অভিজ্ঞতাসমূহৰ আলমত শিক্ষকে বিভিন্ন কাৰ্যকলাপ কৰিব পাৰে।
 ✓ শিকন ফলাফলৰ মিল থকা পাঠৰ বাবে আনন্দদায়ক আৰু অংশগ্ৰহণমূলক বিভিন্ন ক্ৰিয়াকলাপ যেনে-সাধুকথা কোৱা, আকস্মিক বক্তৃতা, কুইজ, দলগত কাৰ্য, যুৰীয়া কাৰ্য, মুকলি আলোচনা আদিৰ আয়োজন কৰিব পাৰে।
 ✓ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আকাংক্ষিত ফলাফলসমূহ আয়ত্ত কৰাবলৈ সমগ্ৰ শিক্ষা আৰু ৰাজ্যিক শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসমে যোগান ধৰা শৈক্ষিক সমল যেনে- স্ব-শিকন সামগ্ৰী, মুক্ত শৈক্ষিক সমল, দীক্ষা প'ৰ্টেল, নিষ্ঠা মডিয়ুল, শিক্ষণ-শিকন সামগ্ৰী, কাৰ্যপত্ৰ আদিৰ উপৰি অন্যান্য অনলাইন আৰু অফলাইন সমলসমূহৰ সহায় ল'ব।
 ✓ ভাষাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যাকৰণ শিকোওতে শিশুকলে শিকিবলগীয়া ব্যাকৰণখিনি তেওঁলোকৰ দৈনন্দিন কথোপকথনৰ সৈতে সংগতি ৰাখি শিকালে শিক্ষণ-শিকন অধিক ফলপ্ৰসূ হ'ব।
 ✓ শিক্ষকে একেধৰণৰ শিকন ফলাফল থকা পাঠসমূহ সমন্বিত কৰি ভাষাৰ চাৰিটা কৌশল যেনে- শ্ৰৱণ, কথন, পঠন আৰু লিখনৰ বিকাশৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।
 ✓ বিদ্যালয়ত মজুত থকা শিক্ষণ-শিকন সামগ্ৰী সমূহ যেনে-চাৰ্ট, মেপ, গ্ল'ব আদি ব্যৱহাৰ কৰি সমাজ বিজ্ঞান, পৰিবেশ অধ্যয়ন আদি বিষয়ৰ বৈ যোৱা শিকন ফলাফলসমূহ আয়ত্ত কৰোৱাত গুৰুত্ব দিব পাৰে।
 ✓ পৰিবেশ অধ্যয়নৰ কিছুমান বিষয় যেনে : বিচিত্ৰ প্ৰাণী, উৎসৱ আদিৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ভিডিঅ' প্ৰদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।
 ✓ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎসৱ বা দিৱসসমূহত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব যাতে তেওঁলোকে এই উৎসৱ/দিৱসসমূহৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰিব পাৰে।
 ✓ একেধৰণৰ আকাংক্ষিত শিকন ফলাফল আহৰণ কৰিবলৈ শিক্ষকে সুবিধা অনুযায়ী এটাতকৈ অধিক শ্ৰেণীক একে সময়তে জড়িত কৰিব পাৰে।
 ✓ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক গণিত বিষয়ত সংখ্যাভাজন, সংখ্যাপ্ৰক্ৰিয়া, কোণ, জোখ-মাপ (আয়তন, ভৰ, দৈৰ্ঘ্য) ভগ্নাংশ, দ্বিমাত্ৰিক, ত্ৰিমাত্ৰিক, সমমিতি, তথ্যৰ ব্যৱহাৰ আদিৰ জ্ঞান দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত জড়িত কৰি ক্ৰিয়াকলাপ কৰিব পাৰে।
 ✓ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকনৰ মান নিৰূপণ (assessment) ৰ তথ্যসমূহ সংৰক্ষণ কৰি থ'ব পাৰে।

প্ৰাতঃসভাত ল'বলগীয়া সংকল্পৰ কেইটামান আৰ্হি

- এইখন আমাৰ বিদ্যালয়।
- বিদ্যালয়খন আমাৰ আপোন।
- আমি সদায় বিদ্যালয়লৈ আহিম।
- আমি সদায় পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন হৈ থাকিম।
- আমি সদায় বিদ্যালয় গৃহ আৰু চৌহদ পৰিষ্কাৰকৈ ৰাখিম।
- আমি শিক্ষাগুৰু আৰু জ্যেষ্ঠসকলক শ্ৰদ্ধা জনাম।
- আমি বন্ধুসকলৰ লগত মিলাপ্ৰীতিৰে থাকিম আৰু বিদ্যালয়ৰ নীতি-নিয়ম মানি চলিম।
- আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল দেশৰ ভৱিষ্যৎ নাগৰিক। আমি দেশৰ সন্মান অটুট ৰাখিবলৈ চেষ্টাৰ পথত অগ্ৰসৰ হ'ম বুলি সংকল্প লওঁ।

বাৰ্ষিক কাৰ্য পৰিকল্পনা

শৈক্ষিক বৰ্ষ আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে কৰিবলগীয়া কামসমূহ যাতে নিয়মিতকৈ কৰিব পাৰে তাৰ বাবে বিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই আগতীয়া বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা কৰি লোৱাটো নিতান্তই বাধ্যতামূলক। ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ কৰাৰ লগে লগে মূল্যায়ন কৰি উপযুক্ত নথিত সংৰক্ষণ কৰি থ'ব লগতে শিক্ষক দিনলিপিৰ শৈক্ষিক অগ্ৰগতিৰ তথ্য মজুত ৰাখিব।

কাৰ্য	নিৰ্ধাৰিত সময়
প্ৰাতঃসভা	প্ৰতিদিনে ১৫ মিনিট
গছ পুলি ৰোপণ আৰু বাগিচাৰ কাম	মাহেকত এটা পিৰিয়ড সকলোৰে বাবে আৰু প্ৰতিদিনে ৩০ মিনিট সময় বাগিচাৰ প্ৰতিপালনৰ বাবে একোটা একোটা গোটে দায়িত্ব ল'ব।
বিশেষ দিবসৰ উদ্‌যাপন নিৰ্ধাৰণ কৰিব।	এটা দিবস উদ্‌যাপনৰ বাবে অতি বেছি তিনিটা পিৰিয়ডৰ সময়খিনিৰ প্ৰয়োজন হ'ব বুলি নিশ্চিত কৰিব পাৰি।
সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ অনুষ্ঠান পতা (কমেও দহটা)	প্ৰতিটো কাৰ্যক্রমৰ বাবে তিনি পিৰিয়ডকৈ বহুত দুবাৰকৈ অনুষ্ঠিত কৰিব।
দিন যেনে- গীত, নৃত্য, অভিনয়, মুকাভিনয়, তৰ্ক, ৰচনা প্ৰতিযোগিতা, আকস্মিক বক্তৃতা, কুইজ, আবৃত্তি, সৃজনমূলক লিখনি ইত্যাদি)	
বাৰ্ষিক খেল-ধেমালি	৬ দিন (শেষ দিনতো পুৰস্কাৰ বিতৰণী দিন হিচাপে পালন কৰিব)।
সামাজিক কাম	বহুত দুবাৰ তিনিটাকৈ পিৰিয়ড নিৰ্ধাৰণ কৰিব।
কাৰ-বুলবুল/ছাউট-গাইড	বহুত ৪০টা পিৰিয়ড নিৰ্ধাৰণ কৰিব।
সম্পৰ্কীয় কাম-কাজ	
ক্ষেত্ৰ ভ্ৰমণ / শৈক্ষিক ভ্ৰমণ / বনভোজ	২ দিন বা ১০ ঘণ্টা

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অগ্ৰগতিৰ খতিয়ান

বিদ্যালয়ৰ নাম : _____
 ছাত্ৰী/ছাত্ৰীৰ নাম : _____
 শ্ৰেণী : _____ শৈক্ষিক বৰ্ষ : _____

বিষয়	বিদ্যায়তনিক দিশ				হাতীগত-সামাজিক গুণগৰি (বৰ্ণামূলক মন্তব্য)	
	১৫ শ্ৰেণী স্তৰীয় (৪০)	২৫ শ্ৰেণী স্তৰীয় (৪০)	৩৫ শ্ৰেণী স্তৰীয় (৪০)	৪৫ শ্ৰেণী স্তৰীয় (৪০)	সমমানমূলক	নিম্নমানমূলক
ভাষা ১						
ভাষা ২						
ভাষা ৩/৪						
গণিত						
পৰিবেশ অধ্যয়ন						
বিজ্ঞান						
সমাজ বিজ্ঞান						
হা: শা: শিক্ষা						
কলাশিক্ষা						
কৰ্মশিক্ষা						
মুঠ:						

শিক্ষকৰ মন্তব্য: _____
 পিতৃ-মাতৃ/অভিভাৱকৰ স্বাক্ষৰ: _____ শ্ৰেণী শিক্ষকৰ স্বাক্ষৰ: _____
 তাৰিখ: _____ প্ৰধান শিক্ষকৰ স্বাক্ষৰ: _____

দৈনিক সময় তালিকাৰ আৰ্হি (১ম শ্ৰেণীৰপৰা ৮ম শ্ৰেণীলৈ)

সময়/সৰ	৯.০০-৯.১৫	৯.১৫-১০.০০	১০.০০-১০.৪০	১০.৪০-১০.৫০	১০.৫০-১১.৩০	১১.৩০-১২.১০	১২.১০-১২.৪৫	১২.৪৫-১.২৫	১.২৫-২.০৫	২.০৫-২.৪৫	২.৪৫-৩.২৫
সেম	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	৩য়	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১
	৪র্থ	গণিত	ভাষা	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন
	৫ম	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ইংৰাজী	সমাজ বিজ্ঞান	ইংৰাজী	ভাষা-১	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী
মধ্য	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	৩য়	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১
	৪র্থ	গণিত	ভাষা	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন
	৫ম	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ইংৰাজী	সমাজ বিজ্ঞান	ইংৰাজী	ভাষা-১	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী
সন্ধ্য	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	৩য়	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১
	৪র্থ	গণিত	ভাষা	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন
	৫ম	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ইংৰাজী	সমাজ বিজ্ঞান	ইংৰাজী	ভাষা-১	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী
সন্ধ্য	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	১ম	২য়	৩য়	৪র্থ	৫ম	৬ম	৭ম	৮ম	৯ম	১০ম	১১ম
	৩য়	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ভাষা-১
	৪র্থ	গণিত	ভাষা	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন
	৫ম	ভাষা-১	ইংৰাজী	গণিত	ইংৰাজী	সমাজ বিজ্ঞান	ইংৰাজী	ভাষা-১	ইংৰাজী	পৰিবেশ অধ্যয়ন	ইংৰাজী

বিদ্যালয় ছুটী হোৱাৰ সময়ত অলমৰ জাতীয় সংগীতটি সকলোৱে একেলগে গাই বিদ্যালয়ৰ কাৰ্যসূচীৰ সন্মতি লাভিব।

- ✓ প্ৰতি বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকে বিয়াৰ গুৰুত্ব আৰু স্কুলগোপন নিৰ্ধাৰিত ওজন সাপেক্ষে দৈনিক সময় তালিকাৰ বিষয়সমূহ সন্নিবিষ্ট কৰিব।
- ✓ বিশেষভাৱে সঞ্চয় নিগ্ৰহণ কৰিবলৈ দৈনিক সময় তালিকা কিছু পৰিমাণে নমনীয় কৰি ল'ব।
- ✓ বিদ্যালয়ৰ বিদ্যালয়ৰ দূৰ শিক্ষা (Tele-education) তথ্য-যোগাযোগ প্ৰযুক্তি (ICT)ৰ জৰিয়তে সংযোগ কৰা উহে তেওঁলোকে নিজৰ অনুযায়ী সৈনিক সময় তালিকাৰ পৰিৱৰ্তন সন্নিবিষ্ট কৰিব।

স্কুলবেগমুক্ত দিন

ষষ্ঠৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীত অধ্যয়নৰত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ১০ দিন স্কুলবেগমুক্ত দিন হিচাপে পাঠ্যপুথিৰ বাহিৰে দক্ষতা আহৰণৰ সুযোগ পোৱা উচিত। তেওঁলোকক বিভিন্ন বৃত্তিত দক্ষতা বৰ্তাবলৈ, মালী, মৃৎশিল্পী আদি ব্যক্তিৰ সান্নিধ্যত কৰ্ম অভিজ্ঞতা আহৰণ কৰাৰ সুযোগ দিব পাৰি। স্কুলবেগমুক্ত দিনবোৰক চিত্ৰাংকণ, কুইজ, খেল-ধেমালি, বৃত্তিমূলক কাম-কাজত অংশগ্ৰহণ, ঐতিহাসিক আৰু সাংস্কৃতিক গুৰুত্ব থকা ঠাই বা উচ্চশিক্ষাৰ শিশুনিষ্ঠান ভ্ৰমণ আদি কাৰ্যসূচীও হাতত ল'ব পাৰে।

বিদ্যালয়ত পুথিভঁৰাল সম্পৰ্কীয় ব্যৱস্থাবলী

প্ৰতিখন বিদ্যালয়ত পুথিভঁৰাল আৰু প্ৰতিটো শ্ৰেণীকোঠাত পঠন কোণ (Reading Corner) থকাটো বাঞ্ছনীয়। বিদ্যালয়সমূহলৈ যোগান ধৰা পঠন সামগ্ৰীসমূহ বা কিতাপসমূহ পুথিভঁৰাল আৰু পঠন কোণত ভালদৰে ৰাখিব লাগে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সহজে চুফি পোৱাকৈ ৰাখিব লাগে। কিতাপসমূহৰ ক্ৰমিক নম্বৰ দি পঞ্জীয়ন বহীত লিপিবদ্ধ কৰি ৰাখিব লাগে। পুথিভঁৰাল পৰিচালনা কমিটি (Library Management Committee) গঠন কৰি সক্রিয় কৰিব লাগে। পুথিভঁৰালৰ কিতাপৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত পঠিওৱা নিৰ্দেশনাবলীত উল্লেখ কৰা অনুসৰি বিদ্যালয়ৰ এজন শিক্ষকক পুথিভঁৰালৰ দায়িত্ব ৰাখিব লাগে। প্ৰতিপৰ্যায়ী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যাতে পুথিভঁৰালৰ কিতাপ পঢ়ে সেইটোৰ প্ৰতি বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষকৰ লগতে পুথিভঁৰালৰ দায়িত্ব থকা শিক্ষকজনে নিশ্চিত কৰিব লাগে। আটাইতকৈ বেছি কিতাপ পঢ়া ছাত্ৰ বা ছাত্ৰী গৰাকীক বিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা বহুবেকত পুৰস্কাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। পুথিভঁৰালৰ পিৰিয়ড (Library Period) ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পঢ়া কিতাপসমূহৰ ওপৰত মাজে-মাজে মলত আলোচনা কৰিবলৈ লিব লাগে। তেওঁলোকে পঢ়ি পোৱা অভিজ্ঞতাবোৰ প্ৰাপ্তসভাতো ক'বলৈ লিব পাৰে। মাজে-মাজে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত সাধুকথা কোৱা, নিজৰ ভাষাত সাধু লিখন, আদি প্ৰতিযোগিতা পাত্ৰিত পাৰে। এনেকুৱা ক্ৰিয়াকলাপত পিতৃ-মাতৃ, অভিভাৱক, বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি, শিক্ষাবিদ আদি ব্যক্তিকে জড়িত কৰিব পাৰে।

বিদ্যালয়ৰ স্কুল বেগ/সামগ্ৰী/কৰ্মপুথিৰ ওজন হ্ৰাস কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী নিৰ্দেশনাবলী

স্কুল বেগ আৰু অন্যান্য সামগ্ৰীৰ ওজন সীমিত কৰাৰ বাবে ২০১৮-১৯ শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ শিক্ষা বিভাগ, অসম চৰকাৰে সন্নিবিষ্ট শিক্ষা বিভাগসমূহলৈ প্ৰেৰণ কৰা জনানী অনুসৰে-

- প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গৃহকৰ্ম দিব নোৱাৰিব।
- প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে ভাষা-১, ভাষা-২ আৰু গণিতৰ বাহিৰে অন্য বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব নোৱাৰিব।
- তৃতীয়, চতুৰ্থ আৰু পঞ্চম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে এন চিই আৰ টি এইছ চিই আৰ টিয়ে পৰিবেশ বিজ্ঞান বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব।
- বিদ্যালয়ক বিদ্যালয়ে প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গৃহকৰ্ম দিয়ে আৰু প্ৰথমৰ পৰা পঞ্চম শ্ৰেণীলৈ এন চিই আৰ টি/এছ চিই আৰ টিয়ে নিৰ্দেশ দিয়া বিষয়ৰ উপৰি অন্য বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত কৰে তেনে বিদ্যালয়ৰ স্বীকৃতি বাতিল কৰা হ'ব।
- সৰ্বাধিক স্কুল বেগৰ ওজন নিম্নলিখিত সীমা অতিক্ৰম কৰিব নোৱাৰিব।

শ্ৰেণী	ক্ৰমিক নং	সৰ্বাধিক ওজন (কিঃ গ্ৰাম)
১	১ম, ২য়	১.৫ কিঃ গ্ৰাম
২	৩য়, ৪র্থ, ৫ম	২.০ কিঃ গ্ৰাম
৩	৬ষ্ঠ, ৭ম, ৮ম	৪ কিঃ গ্ৰাম
৪	৮ম, ৯ম	৪.৫ কিঃ গ্ৰাম
৫	১০ম	৫ কিঃ গ্ৰাম

উল্লেখনীয় যে আমাৰ ৰাজ্যত এই স্তৰৰ বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীসমূহৰ স্কুলবেগৰ ওজন তালিকাৰ উল্লিখিত ওজনকৈ কম।

- স্বাস্থ্যবিধি সম্পৰ্কে শিক্ষকৰ দায়িত্ব আৰু ভূমিকা :**
- ছাত্ৰ দলৰ দ্বাৰা পাল পাতি শ্ৰেণীকোঠা আৰু বিদ্যালয় চৌহদ পৰিষ্কাৰকৰণ।
 - অনান্য আৰু স্বাস্থ্যবিধিৰ অধীনৰ ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ কোনে, কেতিয়া পালন কৰিব তাক নিৰ্ধাৰণ কৰা।
 - শিক্ষক আৰু বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা পাল পাতি খোৱা পানীৰ উৎস আৰু শৌচাগাৰ সুদৃশ্য কৰি ৰখাৰ তদাৰকীকৰণ।
 - বিদ্যালয়ৰ তত্ত্বাবধানৰ বাবে পোৱা অনুদানৰ টকাৰে বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ দ্বাৰা খোৱা পানীৰ উৎস আৰু শৌচাগাৰ মেৰামতি কৰা।
 - ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পালন কৰা স্বাস্থ্যবিধি সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপসমূহ শিক্ষকৰ দ্বাৰা দৈনিক নিৰীক্ষণ।

শৈক্ষিক দিনপঞ্জী সন্দৰ্ভত আপোনালোকৰ বহুমূলীয়া মতামত/
 উপদেশসমূহ নিম্নলিখিত ই-মেইলৰ জৰিয়তে অৱগত কৰা-
cmd@scertassam.in